



Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W MIEŚCIE GDAŃSK

2012



Gdańsk, marzec 2013

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	6
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	8
WNIOSKI	11
ANEKS STATYSTYCZNY	12
I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	12
II Tabele	13
Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg ilości osób zarejestrowanych z miasta Gdańska na koniec 2012r	14
Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w 2012 roku	15
Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w 2012 roku.	16
Tabela 4 Ranking grup zawodów (kod 4- cyfrowy) zgłoszonych w ofertach pracy z terenu miasta Gdańsk ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w 2012 roku.	17
Tabela 5 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w 2012r.....	18
Tabela 6 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w 2012r.....	19

WSTĘP

Przez *monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych* należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zostało wpisane w zadania zarówno województwa jak i samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to zostało również umieszczone w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 rok, albowiem odpowiednia koordynacja kierunków kształcenia, dostosowanie struktury podaży i popytu w układzie klasyfikacji zawodowych jest ważnym problemem w obliczu zachodzących zmian na rynku pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. Dz.U.2010.82.537(R) *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakres jej stosowania*.

W rozporządzeniu tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Klasyfikacja obejmuje 43 duże grupy zawodowe (kod 2 cyfrowy), 444 grupy elementarne (kod 4 cyfrowy) oraz 2366 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy).

Niniejszy Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest dla obszaru miasta Gdańska, a czas badania to okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku i został opracowany w oparciu o ujednolicone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* (Warszawa, 2003 rok) opracowane przez ówczesny Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są tablice wynikowe wygenerowane przy specjalnie do tego stworzonej aplikacji, która umożliwiła określenie zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych, a także interpretacje uzyskanych wyników.

Do analizy, mającej na celu opisanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłużyły następujące narzędzia statystyczne:

- a) wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k,
- b) wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w danym zawodzie k,
- c) wskaźnik struktury,

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk za 2012r.” ma charakter diagnostyczny.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Obecnie w mieście Gdańsk zamieszkuje (wg stanu w dniu 31 grudnia 2011r.) **452 041** osób. W Gdańsku wg stanu na dzień 31 grudnia 2012r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wyniosła **13 075** osób (w tym **53,9%**, czyli **7 052** osoby, stanowiły kobiety), natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła **6,4%**. Na koniec 2012r. pozostawało w rejestrze bezrobocia tego powiatu **1845** osób bezrobotnych dotychczas niepracujących, co stanowi **14,1%** ogółu osób bezrobotnych. Absolwenci - osoby bezrobotne zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, stanowili **4,4%** wszystkich zarejestrowanych, czyli **569** osób. W tej kategorii kobiety stanowiły **61,4%**, czyli **331** osób.

Analizując bezrobocie wg zawodów w Gdańsku na dzień 31 grudnia 2012r., otrzymujemy następujący wynik: jedną z największych grup bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (**2422** osoby, tj. **18,5%** ogółu bezrobotnych). W dalszej kolejności są zawody:

- sprzedawca (**1050** osób, tj. **8,0%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**208** osób, tj. **1,6%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczkę biurową (**162** osoby, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**160** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**156** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**154** osoby, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**143** osoby, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**141** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- technik prac biurowych (**136** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- księgowy (**118** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- pedagog (**114** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych).

Wysoki poziom bezrobocia w tych profesjach może sugerować, iż są to zawody nadwyżkowe. Należy tu wspomnieć, iż grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające jednocześnie dwóch warunków – nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum jednego roku w tym samym zawodzie oraz kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodu. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Analizując rejestr bezrobotnych ze względu na rodzaj działalności PKD (tj. według ostatniego miejsca pracy w danej branży, w jakiej pracowały osoby bezrobotne przed zarejestrowaniem się) stwierdza się, iż najwięcej osób pracowało w następujących rodzajach działalności (razem **17089** osób):

USŁUGI:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (**2995** osób, tj. **17,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (**905** osób, tj. **5,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (**124** osoby, tj. **0,7%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (**352** osoby, tj. **2,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),

- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (**280** osób, tj. **1,6%** osób poprzednio pracujących),
- edukacja (**523** osoby, tj. **3,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (**566** osób, tj. **3,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- transport i gospodarka magazynowa (**474** osoby, tj. **2,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- informacja i komunikacja (**214** osób, tj. **1,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (**367** osób, tj. **2,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (**472** osoby, tj. **2,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (**724** osoby, tj. **4,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- pozostała działalność usługowa (**3106** osób, tj. **18,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność niezidentyfikowana (**2749** osób, tj. **16,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),

PRZEMYSŁ:

- przetwórstwo przemysłowe (**1749** osób, tj. **10,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- budownictwo (**1167** osób, tj. **6,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (**30** osób, tj. **0,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- górnictwo i wydobywanie (**18** osób, tj. **0,1%** ogółu osób poprzednio pracujących).

Nie ma natomiast w rejestrze bezrobotnych, których ostatnie miejsce pracy było związane z sekcją: „Organizacje i zespoły eksterytorialne”.

W badanym okresie w Gdańsku największy napływ bezrobotnych (liczba osób, które zarejestrowały się w 2012 roku), odnotowano wśród osób bez zawodu (**4879** osób, tj. **23,0%** ogółu napływu bezrobotnych), a następnie w takich elementarnych zawodach jak (razem **21180** osób):

- sprzedawca (**1575** osób, tj. **7,4%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**295** osób, tj. **1,4%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**281** osób, tj. **1,3%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**246** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**219** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- pedagog (**211** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**202** osoby, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczką biurową (**201** osób, **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**198** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych).

Na koniec badanego okresu na terenie miasta Gdańsk w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowanych było **13 075** osób. Stopa bezrobocia na koniec roku półroczna wyniosła **6,4%**.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**18,5%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, sprzątaczką biurowa, magazynier, kucharz, ekonomista, technik ekonomista, robotnik gospodarczy, technik prac biurowych.

Napływ bezrobotnych nie różnił się znacznie strukturą zawodów przedstawionych powyżej wg liczby osób zarejestrowanych na koniec badanego okresu.

W większości osoby bezrobotne zarejestrowane do końca 2012r. pracowały poprzednio (według sekcji PKD): handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, przetwórstwo przemysłowe, pozostała działalność usługowa. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo - usługowym charakterze lokalnej gospodarki. Największy udział w zbiorze bezrobotnych w dalszym ciągu mają osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe oraz wykształcenie na poziomie zasadniczym lub średnim.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców oraz dotowanie ze środków Funduszu Pracy zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Na terenie tego powiatu grodzkiego funkcjonuje wiele podmiotów gospodarczych, w tym m.in. **1461** spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, stanowiących **35%** tego typu spółek w województwie. Ogólnie w Gdańsku (wg stanu w dniu 31 grudnia 2010r.) zarejestrowanych w systemie REGON (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) było **65191** podmiotów gospodarki narodowej, czyli jednostek prawnych, tj.:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, w tym:
 - spółek handlowych - **8591**,
 - spółek cywilnych - **4510**,
 - spółdzielni - **300**,
- **44 221** osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym związanych z:
 - handlem, naprawami pojazdów samochodowych - **14559**,
 - obsługą rynku nieruchomości - **6085**,
 - przemysłem - **7189** (np. **6906** z przetwórstwem przemysłowym),
 - budownictwem - **6486**,
 - transportem, gospodarką magazynową - **4667**,
 - działalnością finansową i ubezpieczeniową - **2575**,
 - zakwaterowaniem i gastronomią - **1777**,
 - rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem - **272**.

Głównymi sektorami gospodarki jest przemysł (np.: największy w kraju port morski, rafineria, automatyka przemysłowa, przetwórstwo spożywcze oraz przemysł chemiczny, drzewny, elektromaszynowy, metalowy, petrochemiczny i stoczniowy), budownictwo, obsługa nieruchomości i firm (m.in.: banki, instytucje ubezpieczeniowe, czy firmy

konsultingowe), handel i usługi - miasto Gdańsk jest jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w Polsce.

W 2012r. roku wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku **8579** ofert pracy, po skorygowaniu o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali. Natomiast na koniec 2012r. w rejestrach urzędu pozostało **230** ofert pracy.

Najwięcej ofert pracy skierowano w tym okresie do bezrobotnych i poszukujących pracy w następujących zawodach:

- bez zawodu – **700** ofert pracy,
- sprzedawca – **399** ofert pracy,
- monter kadłubów okrętowych – **352** oferty pracy,
- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – **298** ofert pracy,
- spawacz metodą MAG – **296** ofert pracy,
- robotnik budowlany – **225** ofert pracy,
- oczyszczacz konstrukcji stalowych – **187** ofert pracy,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji – **180** ofert pracy,
- magazynier – **176** ofert pracy,
- spawacz metodą MIG – **153** oferty pracy,
- sprzętaczka biurowa – **135** ofert pracy,
- przedstawiciel handlowy – **118** ofert pracy,
- murarz – **104** oferty pracy.

Relacje dotyczące napływu bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz liczby ofert pracy w Gdańsku w 2012r. przedstawiono w Tabeli 3 dołączonej do aneksu statystycznego. Z relacji przedstawionych tam danych wynika, że we wskazanym okresie:

- największa liczba ofert pracy (**2337** ofert) skierowana była do grupy osób związanych z sekcją PKD przetwórstwo przemysłowe, gdzie napływ osób bezrobotnych wyniósł **1749** osób, zaś na koniec 2012r. liczba bezrobotnych w tej grupie utrzymywała się na poziomie (**1230** osób), a w dyspozycji tutejszego urzędu było jeszcze **68** niezagospodarowanych ofert pracy;
- w grupie związanej z sekcją: działalność finansowa i ubezpieczenia (pracodawcy zgłosili w ciągu całego tego okresu do urzędu pracy **226** ofert pracy, a zarejestrowały się **472** osoby bezrobotne, na koniec 2012r. bez pracy pozostawało **317** osób, i **5** niezagospodarowanych ofert pracy);
- z sekcji: budownictwo - liczba oferowanych miejsc pracy wyniosła **1141**, natomiast zarejestrowano **1167** bezrobotnych, a na koniec badanego okresu w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku figurowało **776** osób, dla których pozostało **36** ofert pracy;
- z sekcji: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - pracodawcy zgłosili do tutejszego urzędu **419** ofert pracy, a zarejestrowało się **367** bezrobotnych. Na koniec 2012r. bez pracy w tej grupie zawodów pozostawało **263** osoby i **9** niezagospodarowanych ofert pracy;
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – zgłoszono **20** ofert pracy, a zarejestrowano **30** bezrobotnych, na koniec 2012r. pozostało **0** ofert pracy, i **26** osób bezrobotnych,

- transport i gospodarka magazynowa – zgłoszono **184** oferty pracy, tymczasem zarejestrowane były **474** osoby – na koniec 2012 roku było **356** osób bezrobotnych, dla których nie pozostało ofert pracy,
- działalność finansowa i ubezpieczenia – zgłoszono **226** ofert pracy dla blisko **472** osób zarejestrowanych w tym okresie, w końcu 2012r. pozostało **5** ofert pracy dla **317** osób bezrobotnych,
- informacja i komunikacja – dla **214** osób bezrobotnych zarejestrowanych zgłoszono **110** ofert pracy, w końcu okresu sprawozdawczego pozostały **0** ofert pracy dla **141** osób bezrobotnych.

Jak widać, na ogół w sekcjach w których było zarejestrowanych najwięcej osób pozyskiwano najwięcej ofert pracy.

Dokonano również analizy porównawczej ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów (zgodnie z tabelą 4 dołączoną do aneksu statystycznego) pozwalającej ustalić wskaźnik szansy uzyskania pracy wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co powinno stanowić sygnał dla osób stojących u progu wyboru przyszłego zawodu i instytucji odpowiedzialnych za politykę oświatową w regionie. Tak, więc wśród elementarnych grup zawodowych (kod: 4 - cyfrowy) charakteryzujących się wysokim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty (tj. takich, dla których relacja ilości zgłoszonych w ciągu 2012r. ofert pracy w danym zawodzie do ilości zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie była większa od wartości: **0,5**) znaleźli się m.in.:

- *asystenci nauczycieli*
- *robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni*
- *monterzy izolacji*
- *takielarze i monterzy konstrukcji linowych*
- *agenci do spraw rynku nieruchomości*
- *spawacze i pokrewni*
- *doradcy finansowi i inwestycyjni*
- *opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami*
- *pośrednicy pracy i zatrudnienia*
- *pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food*
- *robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe*
- *tynkarze i pokrewni.*

W 2012 roku wpłynęło do tutejszego urzędu pracy **8579** ofert pracy. W związku z kryzysem finansowym, pod wpływem którego jesteśmy, podmioty gospodarcze w regionie zmniejszyły zatrudnienie, z tego też powodu liczba zgłoszonych ofert pracy jest mniejsza niż w latach poprzednich i liczba osób bezrobotnych większa.

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Tempo przemian ekonomicznych i technologicznych w Polsce i na świecie sprawia, iż często kwalifikacje zawodowe zdobyte w procesie kształcenia nie odpowiadają zapotrzebowaniom zgłaszanym przez pracodawców. Kluczowym problemem jest określenie najbardziej pożądanych kierunków kształcenia i przygotowanie właściwej oferty edukacyjnej, co wymaga prognozowania, monitorowania rynku pracy, a następnie właściwego

wykorzystania zdobytych w ten sposób informacji statystycznych. W przypadku dużej liczby uczniów kształcących się w zawodach nadwyżkowych należałoby sformułować zalecenia ograniczenia naboru na te specjalności, zaś w przypadku zawodów deficytowych jest to sygnał na to, w jakich zawodach należałoby kształcić. W chwili obecnej należy również podkreślić konieczność harmonizacji polskiego systemu kształcenia w Polsce z występującymi w Unii Europejskiej, dającą możliwość wzajemnego uznawania kwalifikacji. Poniższa analiza ma na celu ustalenie listy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zaś niżej zamieszczona lista zawodów deficytowych stanowi źródło wiedzy odnośnie zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych przeprowadzono w oparciu o zgłoszone oferty pracy i liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z terenu miasta Gdańsk w 2012 roku. Z danych statystycznych wyliczono wskaźniki intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów, który jest mierzony jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie. W analizie pominięte zostały zawody i specjalności mające w nazwie słowo: pozostałe. Niniejsze zestawienie zawodów ma charakter wybiórczy. Oznacza to, iż odrzucono wartości omawianego wskaźnika dla średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy oraz średnio miesięcznej liczby zarejestrowanych osób mniejszych od wartości 1.

Należy wspomnieć, iż:

Zawód deficytowy – to taki, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy – to taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej - na podstawie liczby zarejestrowanych bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy wg zawodów oraz specjalności - określono katalog zawodów i specjalności (uszeregowany od najwyższej do najniższej wartości wskaźnika), jakie reprezentują osoby bezrobotne zarejestrowane z terenu powiatu grodzkiego oraz wskazano te zawody, na które istnieje zapotrzebowanie.

ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Dla zawodów (wg kodu 6-cyfrowego) w przypadku, gdy wskaźnik ma wartość w przedziale $<0,9; 1,1>$ mamy następujące zawody: radca prawny, analityk kredytowy, psycholog wychowawczy / dziecka, pracownik biura podróży, sekretarka medyczna, nauczyciel przedszkola.

ZAWODY DEFICYTOWE

- oczyszczacz konstrukcji stalowych – **93,5**;
- spawacz metodą MIG – **76,5**;
- piaskarz – **33**;
- blacharz izolacji przemysłowych – **22**;
- asystent prawny – **16**;

- pracownik ochrony fizycznej I stopnia – **14,6667**;
- terapeuta zajęciowy – **12**;
- asystent nauczyciela przedszkola – **11**;
- szlifierz metali – **11**;
- blacharz budowlany – **10**;
- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – **9,6129**;
- doradca finansowy – **9,2222**;
- informator ruchu pasażerskiego – **9**;

Ponadto zaistniała taka sytuacja, że w wyżej wymienionych zawodach i specjalnościach w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, zaś nie zarejestrowali się bezrobotni: biochemik, mikrobiolog, inżynier ruchu drogowego, farmaceuta – zdrowie publiczne, audytor, doradca zawodowy, technik organizacji produkcji, technik teleinformatyk, szklarz. Zgodnie z przeprowadzoną analizą są to zawody deficytowe o największej wartości współczynnika intensywności deficytu, tj. **MAX**.

ZAWODY NADWYŻKOWE:

Analiza zawodów nadwyżkowych dla grupy zawodów wg zawodów i specjalności (kod 6 – cyfrowy) daje następujący obraz:

- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – **0,0054**;
- pedagog – **0,0095**;
- prawnik legislator – **0,0114**;
- złotnik - jubiler – **0,0208**;
- nauczyciel wychowania fizycznego – **0,0233**;
- mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych – **0,0233**;
- kierownik małego przedsiębiorstwa usług osobistych, porządkowych i pokrewnych – **0,0244**;
- blacharz samochodowy – **0,025**;
- specjalista bankowości – **0,0253**;
- architekt – **0,0263**;
- technik mechanik - **0,0275**;
- introligator poligraficzny – **0,0294**.

Zawodów „maksymalnie” nadwyżkowych było **122**. Z analizowanego raportu wynika, iż największe zapotrzebowanie istnieje w zawodach wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Natomiast najmniejsze zapotrzebowanie istnieje (z pominięciem zawodów bez kwalifikacji) w zawodach nie wymagających wysokiego poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia. W tej grupie znalazły się również zawody na które obecnie brakuje popytu na rynku pracy.

Analizując powyższe zawody deficytowe w ujęciu zawodów i specjalności, to największe zapotrzebowanie istnieje na profesje zawarte w grupie specjalistów,

techników i inny średni personel oraz robotników przemysłowych i rzemieślniczych. Grupa specjalistów obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrożenie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie. Z kolei od techników i innego średniego personelu wymaga się wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

WNIOSKI

Niniejsze opracowanie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk” jest próbą zdiagnozowania rynku pracy na niniejszym obszarze w 2012r.

Na koniec badanego okresu z terenu miasta Gdańska w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowanych było **13075** osób. Stopa bezrobocia na koniec roku wyniosła **6,4%**.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**18,5%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, sprzątaczką biurowa, robotnik gospodarczy, technik ekonomista, kucharz, ekonomista, magazynier, technik prac biurowych, pedagog.

Napływ osób bezrobotnych strukturą nie odbiegał znacząco od struktury przedstawionej powyżej - również w większości przypadków najwięcej osób zarejestrowało się w tych zawodach, które miały największą reprezentację w rejestrze na koniec badanego okresu.

W większości, osoby bezrobotne zarejestrowane do końca grudnia 2012r. pracowały poprzednio w zawodach z następujących sekcji PKD: przetwórstwie przemysłowym, handlu, działalności usługowej oraz budownictwie. Nie zgłoszono natomiast żadnych ofert pracy z sekcji: działalność niezidentyfikowana; organizacje i zespoły eksterytorialne. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo- usługowym charakterze lokalnej gospodarki.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 31 grudnia 2010r.) na terenie miasta Gdańska funkcjonowało **65191** potencjalnych pracodawców, którzy dostarczyli **9213** ofert pracy. Najwięcej ofert odnotowano w takich zawodach jak: kucharz, monter rurociągów przemysłowych, sprzątaczką, sprzedawca, spawacz ręczny łukiem elektrycznym.

Najwięcej ofert zatrudnienia (wg podziału na wielkie grupy) przypadło na grupę –„7”:
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (wg sprawozdań statystycznych *Przetwórstwo przemysłowe*).

Biorąc pod uwagę wskaźnik szansy uzyskania pracy najlepiej usytuowane są osoby, które posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodów w przemyśle oraz budownictwie.

Skalę zagospodarowania ofert pracy oraz podaży osób bezrobotnych obrazuje analiza wg wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki) zawodów. Z danych przedstawionych w rozdziale III wynika, iż najbardziej deficytowymi zawodami (zgodnie z danymi za 2012r.) to te związane z szeroko pojętym przemysłem stoczniowym oraz budownictwem.

W zbiorze zawodów nadwyżkowych o najmniejszej wartości wskaźnika bliskiej bądź równej – „0” znalazły się zawody i specjalności przeważnie nie wymagające specjalistycznej wiedzy i kwalifikacji, które wypełniałyby zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy w 2012 roku.

Niniejszy Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma charakter diagnostyczny. Przedstawiona została tutaj struktura zarówno osób bezrobotnych oraz ofert pracy, jakie wpłynęły, według istniejącej klasyfikacji zawodów. Przeprowadzona analiza potwierdza ogólnokrajowe tendencje w kształtowaniu się rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

- 1) **Średnia miesięczna nadwyżka (lub deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie k** (\bar{N}_{II}^k) oznacza różnicę pomiędzy średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2012r. (\bar{B}_{II}^k), a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu, czyli:

$$\bar{N}_{II}^k = \bar{B}_{II}^k - \bar{O}_{II}^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2012r.,

\bar{O}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie k w 2012r.,

przy czym wielkości te są obliczane wg wzorów:

$$\bar{B}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w danym zawodzie k ,

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w danym zawodzie k .

- 2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (lub deficytu) zawodów k** ($W_{n,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2012r. (\bar{B}_{II}^k) i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu (\bar{O}_{II}^k), czyli:

$$W_{n,II}^k = \frac{\bar{O}_{II}^k}{\bar{B}_{II}^k} \quad (4)$$

gdzie \bar{O}_{II}^k , \bar{B}_{II}^k są określone wzorami (2) i (3). Ponadto przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
- $0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- $W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

- 3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie k** ($W_{s,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie k w 2012r., będącej w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku (\overline{PO}_{II}^k) i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym samym zawodzie i okresie czasu (\overline{PB}_{II}^k), czyli:

$$W_{s,II}^k = \frac{\overline{PO}_{II}^k}{\overline{PB}_{II}^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_{II}^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w danym zawodzie k w 2012r., będąca w dyspozycji PUP w Gdańsku, obliczana wg wzoru:

$$\overline{PO}_{II}^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6} \quad (6)$$

przy czym:

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , będąca do dyspozycji urzędu pracy w końcu poprzedniego roku ($t-1$),

O_{II}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , zgłoszona do urzędu pracy w 2012r,

\overline{PB}_{II}^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie k w 2012r. obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_{II}^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_{II}^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec 2012r,

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec roku.

- 4) **Wskaźnik struktury** - np.: bezrobotnych wg PKD, ofert pracy wg zawodów (grup zawodów), czy ofert pracy wg PKD - obliczono na podstawie definicji wskaźnika struktury (zwany również jako: częstość względna, liczebność względna, frakcja, odsetek, udział). Wielkość ta informuje nas o tym, jaki jest udział jednostek statystycznych posiadających i -ty wariant cechy w całej badanej zbiorowości, czyli:

$$w_i = \frac{n_i}{n}$$

gdzie:

n_i - liczba jednostek statystycznych charakteryzująca się i -tym wariantem danej cechy,

n - liczba wszystkich jednostek statystycznych objętych badaniem.

Jeśli wskaźnik struktury w_i przemnożymy przez 100, to otrzymamy **udziały procentowe**.

II Tabele

Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg liczby osób zarejestrowanych z miasta Gdańska na koniec 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"000000"	Bez zawodu	2422
"522301"	Sprzedawca*	1050
"722204"	Ślusarz*	208
"911207"	Sprzątaczką biurową	162
"432103"	Magazynier	160
"512001"	Kucharz*	156
"263102"	Ekonomista	154
"331403"	Technik ekonomista*	143
"515303"	Robotnik gospodarczy	141
"411004"	Technik prac biurowych*	136
"331301"	Księgowy	118
"235107"	Pedagog	114
"311504"	Technik mechanik*	114
"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	105
"523002"	Kasjer handlowy	97
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	94
"513101"	Kelner*	89
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	88
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	85
"941201"	Pomoc kuchenna	84
"514101"	Fryzjer*	83
"711202"	Murarz*	83
"752205"	Stolarz*	83
"522305"	Technik handlowiec*	79
"753105"	Krawiec*	74
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	74
"332203"	Przedstawiciel handlowy	73
"713102"	Malarz budowlany	72
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	72
"242217"	Specjalista administracji publicznej	68
	Razem	6481

* Łącznie z terenu Gdańska na koniec badanego okresu pozostawało w rejestrze bezrobotnych 13075 osób.

Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w 2012 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2012r.	Oferty pracy zgłoszone w końcu 2012r.
"000000"	Bez zawodu	700	17
"522301"	Sprzedawca*	399	5
"721402"	Monter kadłubów okrętowych*	352	16
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	298	2
"721204"	Spawacz metodą MAG	296	8
"931301"	Robotnik budowlany	225	5
"721405"	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	187	0
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	180	0
"432103"	Magazynier	176	6
"721205"	Spawacz metodą MIG	153	0
"911207"	Sprzątaczką biurowa	135	4
"332203"	Przedstawiciel handlowy	118	6
"711202"	Murarz*	104	0
"512001"	Kucharz*	103	4
"721206"	Spawacz metodą TIG	103	10
"722312"	Szlifierz metali	99	1
"241202"	Doradca finansowy	83	0
"722204"	Ślusarz*	83	7
"721404"	Monter konstrukcji stalowych	80	7
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	72	1
"741103"	Elektryk*	69	3
"752205"	Stolarz*	67	1
"713208"	Piaskarz	66	0
"941201"	Pomoc kuchenna	66	1
"412001"	Sekretarka	63	0
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	62	10
"513101"	Kelner*	59	3
"411004"	Technik prac biurowych*	57	0
"721208"	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	56	0
"242217"	Specjalista administracji publicznej	53	1
Ogółem	X	4564**	118***

** Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska w 2012 roku zgłoszono **8579** ofert pracy.

*** Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska na koniec 2012 roku pozostało **230** ofert pracy.

Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w 2012 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2012r.	Bezrobotni stan w końcu 2012r.	Oferty pracy zgłoszone w 2012r.	Oferty pracy stan w końcu 2012r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	30	26	20	0
Górnictwo i wydobywanie	18	10	2	0
Przetwórstwo przemysłowe	1749	1230	2337	68
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	135	85	117	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	137	74	112	0
Budownictwo	1167	776	1141	36
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2995	2030	1003	20
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	566	386	380	7
Transport i gospodarka magazynowa	474	356	184	0
Informacja i komunikacja	214	141	110	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	472	317	226	5
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	124	114	91	2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	724	430	456	14
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	905	528	1054	51
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	367	263	419	9
Edukacja	523	377	258	2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	352	261	232	5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	280	172	197	6
Pozostała działalność usługowa	3106	1922	237	5
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2	1	2	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	1	0
Działalność nie zidentyfikowana	2749	1731	0	0
Ogółem	17089	11230	8579	230

Tabela 4 Ranking grup zawodów (kod 4- cyfrowy) zgłoszonych w ofertach pracy z terenu miasta Gdańsk ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w 2012 roku.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"3514"	Technicy sieci internetowych	MAX
"3356"	Funkcjonariusze służby więziennej	MAX
"5312"	Asystenci nauczycieli	3,6664
"7521"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	2,5555
"7124"	Monterzy izolacji	2,1667
"7215"	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	1,9213
"3334"	Agenci do spraw rynku nieruchomości	1,7777
"7212"	Spawacze i pokrewni	1,2339
"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	1,119
"5164"	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	1
"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,8333
"9411"	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0,8095
"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,8033
"7123"	Tynkarze i pokrewni	0,5757
"1330"	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	0,5
"9334"	Układacze towarów na półkach	0,4444
"7132"	Lakiernicy	0,4429
"5243"	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0,4368
"0311"	Żołnierze szeregowi	0,4166
"2514"	Programiści aplikacji	0,4118
"9111"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4
"5244"	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0,3415
"4414"	Technicy archiwistki i pokrewni	0,3333
"3321"	Agenci ubezpieczeniowi	0,3333
"2511"	Analitycy systemowi	0,3333
"2272"	Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	0,3333
"7515"	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	0,3333
"2513"	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych	0,3332
"7131"	Malarze i pokrewni	0,317
"5322"	Pracownicy domowej opieki osobistej	0,3167

Tabela 5 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik deficytu
"721405"	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	93,5
"721205"	Spawacz metodą MIG	76,5
"713208"	Piaskarz	33
"721303"	Blacharz izolacji przemysłowych*	22
"261901"	Asystent prawny	16
"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	14,6667
"325907"	Terapeuta zajęciowy*	12
"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	11
"722312"	Szlifierz metali	11
"721302"	Blacharz budowlany	10
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	9,6129
"241202"	Doradca finansowy	9,2222
"422501"	Informator ruchu pasażerskiego	9
"712202"	Glazurnik	8,5
"711501"	Cieśla*	8,25
"243302"	Opiekun klienta	7,8
"341202"	Opiekun osoby starszej*	7,2
"721404"	Monter konstrukcji stalowych	6,6667
"712403"	Monter izolacji przemysłowych*	6,5
"532201"	Opiekunka domowa	6,3333
"712303"	Tynkarz	6,3333
"216503"	Inżynier geodeta - geodezja inżynieryjno-przemysłowa	5
"422401"	Recepcjonista hotelowy	5
"524903"	Ekspedient w punkcie usługowym	5
"941101"	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	4,8571
"721402"	Monter kadłubów okrętowych*	4,5128
"514208"	Wizażystka / stylistka	4,5
"342310"	Pracownik do spraw kultury fizycznej i sportu	4
"524403"	Sprzedawca na telefon	4
"712401"	Monter izolacji budowlanych*	4

Tabela 6 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik nadwyżki
"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0054
"235107"	Pedagog	0,0095
"261906"	Prawnik legislator	0,0114
"731305"	Złotnik - jubiler*	0,0208
"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0233
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0233
"121903"	Kierownik małego przedsiębiorstwa usług osobistych, porządkowych i pokrewnych	0,0244
"721306"	Blacharz samochodowy*	0,025
"241304"	Specjalista bankowości	0,0253
"216101"	Architekt	0,0263
"311504"	Technik mechanik*	0,0275
"732303"	Introligator poligraficzny	0,0294
"263302"	Historyk	0,037
"422103"	Technik obsługi turystycznej*	0,0385
"933301"	Ładowacz	0,0417
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	0,0435
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0444
"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	0,0526
"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,0526
"351203"	Technik informatyk*	0,0531
"263102"	Ekonomista	0,0545
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,0575
"263401"	Psycholog	0,0659
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,068
"213105"	Biolog	0,069
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	0,069
"341205"	Pracownik socjalny	0,0714
"343301"	Bibliotekarz*	0,0714
"514105"	Technik usług fryzjerskich*	0,0714
"713203"	Lakiernik samochodowy	0,0714